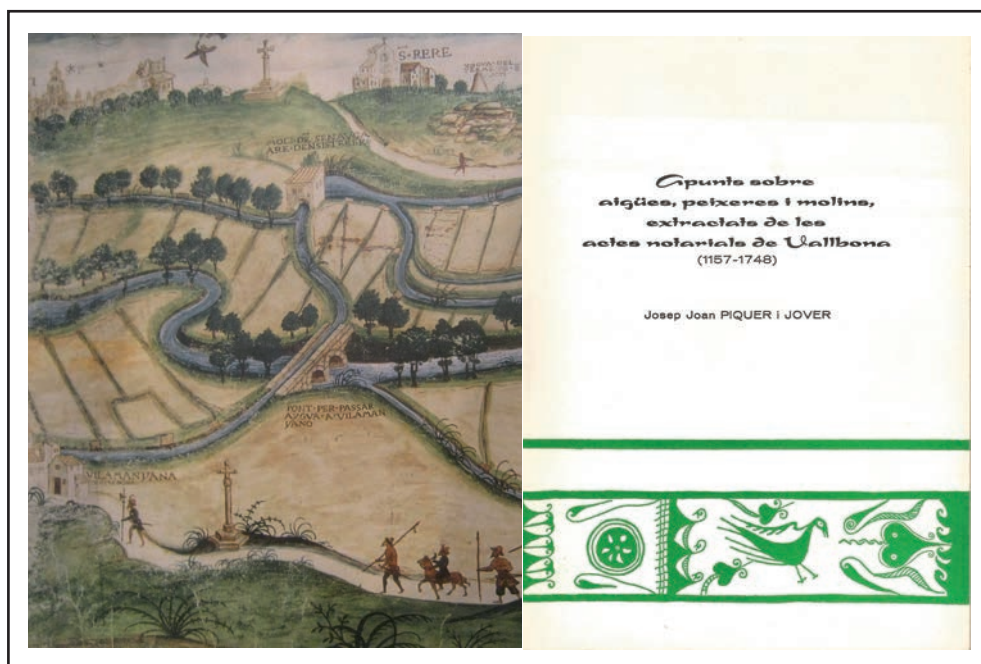

Vallbona i el monestir
Àpèndix als monestirs cistercencs de la vall del Corb
Grup de Recerques de les Terres de Ponent, 2017
ISBN 978-84-697 5812-0

Apunts sobre aigües, peixeres i molins, extractats de les actes notariales de Vallbona (1157–1748)

de Josep-Joan PIQUER i JOVER

Reedició a cura de Marta CAPDEVILA i Miquel TORRES
Oficina Turisme de Vallbona - Grup de Recerques de les Terres de Ponent

El desè aniversari de la creació del Grup de Recerques de les Terres de Ponent es veié entristit per la mort d'un dels seus més antics i actius membres: el senyor Josep Joan Piquer i Jover.

El treball pòstum que d'ell en teniu a les vostres mans és una mostra més de la seva llarga obra d'investigació, de la qual cal remarcar-ne la que gira entorn del monaquisme a la vall del Corb, la qual cosa el fa mereixedor d'un lloc preferent en la ja nombrosa generació d'historiadors d'aquestes comarques i, també, en la historiografia del monaquisme a Catalunya.

Aquests «Apunts» foren presentats i llegits a la XVI Jornada de Treball convocada a Cervera el 28 d'abril del 1985. És, per tant, la darrera col·laboració del senyor Piquer en el Grup de Recerques, la qual cosa hem volgut remarcar publicant-la en opuscle singular i convocant una Jornada de Treball, la vintena, dedicada tota ella a continuar i aprofundir la investigació del monaquisme de la vall del Corb.

Valguin aquestes breus paraules i aquest opuscle com a acte d'agraïment i homenatge al senyor Josep Joan Piquer i Jover, mestre incansable i eficaç en la recerca de les nostres arrels.

GRUP DE RECERQUES DE LES TERRES DE PONENT
Guimerà, 10 de maig del 1987

En una terra tan seca com la Baixa Segarra, el tema de l'aigua és sempre ple de suggeriments.

Les apuntacions que presentem en el present assaig són una mostra més del repertori abundós de notícies que conté l'Índex vell¹ de l'arxiu de Vallbona. La publicació de l'*Abaciologi*,² basat en l'Índex que acabem d'esmentar, ens ha obert el camí per poder redactar una sèrie d'estudis monogràfics, tals com les ordenances de la vila, la llista d'escrivans i notaris, les notes sobre pasturatges, el cartulari de Vallbona i la història i la cultura de la Vall del Corb, tots els quals no esgoten, ni de lluny, la temàtica continguda en les fonts esmentades.

L'afer de l'aigua, relatiu a l'antigor, que aquí ressenyem, ens ofereix un contrast punyent amb la situació d'avui, en què el riu més important de la contrada –El Corb– ha deixat de ser riu per convertir-se en un barranc; a més, les peixeres són seques, les fonts constants han esdevingut intermitents, les basses dels molins són plenes de fang, les síquies estan enrunades, les hortes riques han esdevingut ermots, les sequeres es perllonguen cinc i sis mesos i alternen amb períodes de pluges constants, seguides d'aiguamolls i rubinades.

Com veurem a la part documental, el corrent del Corb, a més de proveir les necessitats de la seva conca, movia fins els molins de Preixana i Bellpuig i desguassava al Segre. La fondalada de Vallbona posseïa dues síquies, una per cada banda, des dels Prats fins a les Alberedes; a més, movia els molins de les monges i, pràcticament, regava les clotades de Llorenç, Maldanell i Maldà.

En un estudi que hem fet sobre la Vall del Corb, diem que aquest riu comptava amb set afluents i vint-i-sis molins. A l'arxiu de Vallbona hi ha un mapa d'aquest riu, del segle XVII, pintat sobre pergamí, que tenia per objecte determinar els límits jurisdiccional, pertanyents a l'abadessa, relatius a les aigües dels pobles de Rocafort de Vallbona, Vilet, Eixaders i Preixana. Tot això ens confirma la importància que, en èpoques passades, a la Baixa Segarra tenia l'aigua.

1. *Llibre Major, Repertori y Haepílogo de tot lo que conté lo Real Archiu de Nostra Senyora de Vallbona* (1713). Ms. de l'arxiu de Vallbona, designat vulgarment *Índex vell*. Conté 216 pp. de text i els folis amiden 348x240mm.

2. PIQUER I JOVER, J. J., *Abaciologi de Vallbona*, Barcelona, Imp. Altés, 1978, 440 pp. + 49 làms.+11 dibuixos (entre els quals, un pla del monestir i dos mapes). Fundació Roger de Belfort, Santes Creus, publicació núm. 5.

Què se n'ha fet d'aquests dolls? Quin fenomen s'ha produït perquè les terres de la Baixa Segarra es tornin secalloses i magres o siguin envaïdes pels tolls dels aiguamolls?

De fet, s'han congriat alhora dos factors: la tala sistemàtica dels boscos, principalment accentuada des de principis de la nostra centúria, i la crema dels rostolls, des de la implantació de les màquines recol·lectores, fa uns quinze anys. Per desgràcia, l'incendi dels rostolls es verifica durant els mesos de la màxima canícula –juliol-agost- i sense prendre cap precaució perquè el foc no abranci la vegetació circumdant. Per això cada any hi ha catàstrofes.

Dissortadament, aquests darrers temps ha sorgit una nova classe de pagesos que hom designa amb l'epítet de «cerealistes», els quals mostren tenir una veritable animadversió a l'arbre perquè dificulta el pas de les màquines, i s'apliquen a desprendre's d'oliverars i vinyes per tal de dedicar tota la terra als cereals. Amb llur actitud crematística, els citats agricultors són els enemics recalcitrants de la vegetació major, fomenten el desgast de la terra (erosió) i, a la llarga, la tornen estèril. Llavors lamentaran els mals que, amb llur inconsciència, ells mateixos han congriat.

Posat que totes les fitxes són extretes de l'*Índex vell*, com és obvi, per evitar repeticions inútils, a les citacions de les notes només posarem el foli.

Les fonts, molins i síquies que surten com a referència d'un títol de propietat o d'uns límits, no són inclosos al repertori, com podeu veure pels exemples següents: «...affronta lo dit ab la font del Roure» (20 juliol 1157)³; «...affronta...ab la font dels Homells... y ab la font de Llorens...» (9 octubre 1157)⁴; «...prop lo molí de Pere de Espan...» (26 juny 1169)⁵; «...la síquia que va la aygua a la bassa de la vila...» (26 juliol 1690)⁶; etcètera.

Les cèdules són numerades per ordre cronològic. Les matèries que es refereixen a una mateixa persona o cosa estan relacionades numèricament.

Se sobreentén que tots els llegats i privilegis de referència tenen per objecte el monestir de Vallbona.

El repertori que oferim no és un treball definitiu, sinó un esquema per a futures recerques, millor dit, un catàleg de peixeres i molins, entre els quals sobresurten la peixera de Nalec i el molí del Vilet. La peixera de Nalec encara la podem situar al sud-oest de Ciutadilla, uns metres més avall del pont, i era el punt neuràlgic on, per mitjà de comportes (*cadiretes*), hom inclinava l'aigua cap a les rescloses de Rocafort i del Vilet; per això aquesta peixera és la més cobejada i conflictiva.

3. Fol. 72.
4. Fol. 67v.
5. Íd.
6. Fol. 89.

El molí del Vilet encara l'hem vist funcionar per moldre pinsos i la imatge de la seva construcció medieval, bastida amb pedra picada, es manté ben viva entre els records de la nostra infància. No endebades un oncle nostre (Camil Majoral i Guix, nascut a Nalec i casat a Sant Martí) fou el darrer majordom.

Tota l'enquesta gira entorn de les aigües del riu Corb, que és el que durant segles alimenta les síquies, les peixeres i els molins de l'entorn, i posa una nota de verd i de frescor sobre les terres eixutes de la Baixa Segarra.

REPERTORI DE DOCUMENTS

1. El comte de Barcelona, Ramon Berenguer IV, concedeix a Ramon eremita l'aigua del Seth, amb ses riberes, per regar els horts i sembrats i amb el dret de fer-hi un molí (7 juny 1157)⁷.
2. Privilegi d'Alfons I, amb el qual concedeix a l'abadessa Òria i al monestir, entre altres, l'ús de les aigües per a tots els seus regnes (abril 1177)⁸.
3. Donació d'Alfons I d'una torre que fou de Berenguer d'Anglesola, amb aigua per regar les terres i per a altres usos (26 març 1178)⁹.
4. Atorgament per part de Guillem de Tàrrega d'una peixera situada en aquest terme (13 febrer 1184)¹⁰.
5. Ofrena per part de l'abadessa Ermessenda, a favor de Berenguer de Marra-da, d'un hort meitat secà i meitat regadiu, situat a Vilamanyenor (10 febrer 1191)¹¹.
6. Guillem de Cardona fa gràcia del terme de Vilamanyenor, amb els drets dominicals, tant de regadiu com de secà, junt amb els molins (20 abril 1191)¹².
7. Venda feta per Ramon d'Aiguaviva, a favor d'Alfons I, de la tercera part del castell de Llorenç, amb ses aigües (juliol 1192)¹³.

7. Fol. 18. –Document inscrit també al *Cartulari de Poblet*, amb el núm. 154 i datat el 26 de maig de 1157. Correspon a la donació de Cérvoles, en el territori de Ciurana.

8. Fol. 18. –Aquest incís s'integra dins de les prerrogatives de la immunitat reial.

9. Fol. 18v. –Es refereix a una torre que l'església de Girona posseïa a Lleida, al costat del Segre. La intenció reial era que hi fos edificat un monestir de monges cistercenques.

10. Fol. 73. –La peixera podia estar enfront de l'Ondara, que a Tàrrega és apel·lat Reguer, o del Cercavins.

11. Fol. 141v. –El caseriu de «Vilmanyenor» o «Vilamanyanor» correspon a l'actual Vilet, el qual rega eventualment les aigües del Corb. El seu nom primitiu i les romanalles que s'hi ha trobat ens indiquen que es tracta d'una vil·la romana. Vegeu el núm. 6 del present repertori.

12. Fol. 141v. –Vegeu els núms. 6, 8, 11, 29, 41, 42, 44 i 46 del repertori.

13. Fol. 123v. –Al segle XII la població de Llorenç de Vallbona adés s'anomena granja adés castell. Al sud de la població posseïa una gran roca defensiva.

8. Sentència arbitral a favor de l'abadessa sobre els drets del molí del Vilet (2 novembre 1194)¹⁴.
9. Oferta d'un aqüeducte del terme de Montesquiú, situat a la partida coneguda amb el nom de «Vall de Poblet» (6 novembre 1204)¹⁵.
10. Establiment fet per l'abadessa, a favor de Ramon d'en Pere,¹⁶ dels dos molins de Preixana (25 abril 1208)¹⁷.
11. Mercè feta per Jana Nebot, a favor de l'abadessa, de tota la part que tenia en el molí del Vilet (13 novembre 1208)¹⁸.
12. Atorgament d'unes cases, molins i horts en el terme de Cabra, a la partida de «serca la Riba» (19 febrer 1222)¹⁹.
13. Benefici d'Arnau de Rubió, a favor de l'abadessa, de la meitat del molí de Preixana (22 maig 1225)²⁰.
14. Venda feta a favor de l'abadessa dels molins de Bonpàs, entre altres (2 agost 1227)²¹.
15. Guillem de Cardona concedeix a l'abadessa, a més dels drets de pasturar i herbejar, el de regar els emprius en el terme de Maldà (12 agost 1238)²².
16. El vescomte Ramon Folc de Cardona dóna a Vallbona un censal de 500 sous de pensió sobre els molins de Montblanc (10 gener 1240)²³.
17. Donatiu d'Arnau de Rubió d'un molí en el terme de Bellpuig (30 octubre 1249)²⁴.
18. El rei Jaume I ofrena tots els molins de Montblanc i els seus termes, «franchs

14. Fol. 150. –Vegeu els nùms. 6, 8, 11, 24, 41, 44.

15. Fol. 100. –Montesquiú és un llogarret situat a uns 4 quilòmetres al sud-est del monestir, que fou abandonat durant el segle XVI, quan llurs habitants passaren a constituir el municipi de Vallbona. Se'n conserven algunes peces arqueològiques, hi ha algunes fonts i basses d'aiguamolls, però no queda rastre de l'aqüeducte.

16. Sobre l'origen dels cognoms pel procediment de filiació, vegeu J. BALARI JOVANY, *Orígenes històrics de Catalunya*, 2ª ed., Sant Cugat del Vallès, 1964, p. 587.

17. Fol. 153v. –Vegeu els nùms. 13, 22, 23.

18. Fol. 141v. –Aquesta cessió era feta sota la condició que el cenobi prengué per monja una filla seva.

19. Fols. 73-73v. –Es refereix a Cabra del Camp.

20. Fol. 152v. –En el nù. 10 s'ha parlat de dos molins de Preixana. Quin molí es tracta?

21. Fol. 82v. –Castell situat en els límits de Verdú, dins el terme de Preixana (A. BACH, *Antics poblats i masies del Baix Urgell (Poblats primitius desapareguts)*, a «Ilerda», Lleida, 19743, XXXIV, p. 143).

22. Fols. 72-72v.

23. Fol. 167v. –Vegeu els nùms. 18, 30, 32, 35.

24. Fol. 72. –Vegeu els nùms. 37, 38, 39.

de tots talls perpètuament» (21 agost 1253)²⁵.

19. Ofrena de Jaume I, en sufragi de la seva ànima i la de la seva consort Violant, de dos molins francs d'alou de la ciutat de Tarragona, amb les aigües, aqüeductes i rescloses, perpètuament (30 setembre 1260)²⁶.
20. Definició sobre la manera d'administrar els molins que Vallbona té al port de Tarragona (21 març 1264)²⁷.
21. Compra feta per l'abadessa d'un molí en el terme de l'Espluga Calba (14 octubre 1265)²⁸.
22. Venda de la tercera part del molí de Preixana (21 agost 1266)²⁹.
23. Època de definició i absolució establerta pel vescomte Ramon de Cardona, sobre un censal que satisfieia el monestir pels molins de Preixana (18 octubre 1266)³⁰.
24. Concòrdia acordada entre l'abadessa i uns veïns del Vilet, sobre l'obligació d'aquests de netejar la síquia a ses costes (22 setembre 1272)³¹.
25. Confirmació de l'ofrena atorgada pel rei Jaume dels molins superiors del port de Tarragona, per mantenir dos capellans que preguin per la seva ànima a la capella reial de l'esmentada ciutat (25 abril 1273)³².
26. Establiment de la granja i els molins dels Eixaders, a favor de Bernat Desvalls, amb l'obligació de pagar, entre altres, la tercera part de totes les moltures i altres rèdits dels molins (2 octubre 1274)³³.
27. Guillem d'Anglesola, senyor de Bellpuig, concedeix a l'abadessa que els homes del castell i terme de Rocafort puguin regar de l'aigua del Corb llurs propietats dues vegades a la setmana, els dilluns i divendres (11 maig 1277)³⁴.

25. Fol. 8v. –Anotació duplicada que figura també sota els mateixos conceptes en el fol. 21v. Amb aquesta fundació el monarca vol assegurar que Vallbona mantingui cinc religiosos de l'orde que preguin perpètuament per l'ànima de la reia Violant.

26. Fol. 22. –Vegeu els núms. 20, 25. Aital benefici és per mantenir dos sacerdots a la capella reial de Tarragona, que apliquin sufragis per les ànimes dels reis i dels seus pares. La capella reial era situada al palau d'August conegut també amb el nom de Castell del Rei (A. DE LABORDE, *Viatge pintoresc i històric: el Principat, Montserrat*, Publicacions de l'Abadia, 1974, II, p. 171).

27. Fol. 95v.

28. Fol. 172v.

29. Fol. 155. –Vegeu els núms. 10, 13, 23.

30. Fol. 158v.

31. Fol. 149v.

32. Fol. 22v.

33. Fol. 164. –Eixaders és un llogarret desaparegut, situat entre Bellpuig i Belianes. La ruïnada de Santa Tecla (1874) va acabar d'enrunar les seves cases de fang.

34. Fol. 194. –Es refereix a Rocafort de Vallbona. Vegeu els núms. 28, 49, 51, 56, 57, 61.

28. Confirmació del privilegi anterior (11 maig 1277)³⁵.
29. Guillem d'Anglesola atorga a l'abadessa i als homes del Vilet que reguin tot el terme de les aigües del Corb, els dilluns i divendres, amb l'obligació, després d'haver regat, de tornar l'aigua a la mare (12 octubre 1282)³⁶.
30. Ramon de Maldà, procurador de l'abadessa, compareix davant l'infant Alfons, fill de Pere II, per demanar el dret dels molins de Montblanc, donat per Jaume I (20 novembre 1282)³⁷.
31. Establiment fet per la prelada a favor d'Arnau de Ferran, dels molins de Querol (20 agost 1285)³⁸.
32. Confirmació de diverses gràcies feta per Alfons II, essent esmentades, entre altres, la que fa referència als drets dels molins de Montblanc i dels horts de regadiu i de secà (9 abril 1286)³⁹.
33. Donació de Berenguer d'Entença del mas de Capçanes, amb els molins, aigües i rescloses (4 novembre 1287)⁴⁰.
34. Sentència sobre els treballs de reparació de la peixera de Nalec (*den Alech*), a càrrec dels homes del Vilet (10 març 1290)⁴¹.
35. Confirmació reial dels delmes concedits per Jaume I sobre els molins de Montblanc (12 març 1291)⁴².
36. Donació de Guillem d'Anglesola, a favor de Vallbona, d'un diumenge situat al terme de Sant Martí i de la mercè de regar (8 setembre 1294)⁴³.
37. Cessió dels drets de moltura i altres rèdits que percebia el cenobi dels molins «dels termes del castell de Bellpuig y de las dos parts y dret tenia en lo molí dit den Valers, ciutat en lo dit terme», des del vespre del dissabte fins al del diumenge (4 març 1308)⁴⁴.
38. Concòrdia signada entre Guillem d'Anglesola i el cenobi, sobre les prerrogatives que aquell tenia sobre els molins de Bellpuig, des de les vespres del

35. Íd.

36. Fol. 197 –La «mare de les aigües» és la síquia major, de la qual deriven les conduccions secundàries A l'acta de donació és citat un molí del terme de Belianes. El cenobi comprà la castellanía del Vilet l'any 1307.

37. Fol. 20.

38. Fol. 170.

39. Fols. 19-19v.

40. Fols. 70-70v.

41. Fol. 197v. –Vegeu els nùms. 47, 48, 50, 52, 53, 54, 55, 64, 67.

42. Fols. 23v-24.

43. Fol. 70v. –Fa referència a Sant Martí prop Maldà.

44. Fols. 68-68v. –En lloc de «Velers» ha de dir «Vallès», com deduïm del núm. 38 del repertori.

dissabte a les del diumenge «y per las dos parts rebia sobre lo molí den Vallès» (4 març 1308)⁴⁵.

39. Avinença sobre els dies de regadiu de l'horta de Maldà: els veïns d'aquest poble poden prendre l'aigua del Corb tots els diumenges i dijous de l'any, des del migdia fins a sol post, fent-la passar pels termes del Vilet i de Sant Martí (30 abril 1335)⁴⁶.
40. Acord entre Ramon d'Anglesola i l'abadessa per tal de cloure la qüestió de l'aigua dels molins del Prat i del Vilet (14 març 1346)⁴⁷.
41. Requesta de Ramon d'Anglesola, demanant penyores als del Vilet per haver regat un diumenge (11 maig 1354)⁴⁸.
42. Acte de renúncia a favor de Vallbona d'un molí situat en el terme de Rocafort (23 agost 1349)⁴⁹.
43. Manaments del rei Pere III contra Ramon d'Anglesola, perquè es retiri de les canals del molí del Vilet que havia fet rompre (24 gener 1354)⁵⁰.
44. Acte d'indemnitat del molí de Rocafort, fet per Pere Arrufat, de dit lloc, a favor del cenobi (22 novembre 1370)⁵¹.
45. Causa moguda entre els Anglesola i el cenobi, referent al dret de regar les terres de Sant Martí i de moldre en els molins de la Torre, del Vilet i de la Sinoga (1371)⁵².
46. Sentències proferides sobre la peixera de Nalec (20 i 23 març 1371)⁵³.
47. Concessió feta a favor del cenobi, per fer una peixera en el terme de Nalec, a fi de poder passar l'aigua als molins i regar els blats, salvant el dret del bisbe de Vic (19 abril 1375)⁵⁴.
48. Concòrdia entre el bisbe de Vic, senyor de Nalec, i l'abadessa sobre els recs de Rocafort (30 abril 1375)⁵⁵.

45. Fol. 176v.

46. Fol. 197v.

47. Fols. 194-194v.

48. Fol. 194v.

49. Fol. 130.

50. Fols. 25-25v.

51. Fol. 130. –L'acte d'indemnitat inclou l'assegurança de no percebre ni causar cap dany.

52. Fols. 25v-26. –La Sinoga o «Sinagoga» és terme de Sant Martí i senyoriu de Bellpuig. El molí de la Torre està situat dins de les terres de la Sinoga.

53. Fol. 195v.

54. Fol. 194v.

55. Fols. 194-195. –La concòrdia autoritza els veïns de Rocafort que «pugan fer resclosa o peixera de pedra o de rames, ab estaques».

49. Època del procurador del bisbe de Vic sobre el deute de la peixera del riu Corb (30 abril 1375)⁵⁶.
50. Facultat de fer peixera i usar l'aigua del Corb pels molins de Rocafort (30 abril 1375)⁵⁷.
51. Concessió feta per Pere III, perquè ningú no «divertesca» l'aigua que va de la peixera nova de Nalec al molí de Rocafort, donant facultat als batlles de dits pobles perquè puguin capturar els transgressors (14 novembre 1375)⁵⁸.
52. Requesta sobre la peixera de Nalec (5 març 1377)⁵⁹.
53. Nova requesta sobre la peixera de Nalec (12 març 1377)⁶⁰.
54. Concessió feta per Ramon d'Anglesola i pel bisbe de Vic per bastir una peixera nova en el curs del Corb, amb el fi de conduir-la als molins de Rocafort i de regar les terres del cenobi els dilluns i divendres (2 juny 1377)⁶¹.
55. Requesta donada pels jurats de Sant Martí contra el batlle de Rocafort, perquè aquest deixi de regar els dilluns i divendres (19 març 1384)⁶².
56. Altra requesta donada pels de Rocafort als de Sant Martí (28 març 1384)⁶³.
57. Manament de l'infant Joan al Veguer, perquè Ramon d'Anglesola restitueixi els animals penyorats (3 maig 1384)⁶⁴.
58. Un altre manament de l'infant Joan contra els de Sant Martí, perquè cessin de pertorbar els veïns de Rocafort i del Vilet per causa de l'aigua del Corb (3 maig 1384)⁶⁵.
59. La sentència de l'infant Joan fou intimada a Ramon d'Anglesola, senyor de Sant Martí, en el castell de Rocafort de Vallbona (7 maig 1384)⁶⁶.
60. Trasllat de la concessió de Guillem d'Anglesola a favor del cenobi i dels homes de Rocafort, per regar de les aigües del Corb els dilluns i divendres, perpètuament (20 febrer 1387)⁶⁷.

56. Fol. 195.

57. Fol. 195v. –L'acte fou signat el primer de maig de 1375.

58. Fol. 29.

59. Fol. 195v.

60. Íd.

61. Fol. 196. –Els contraventors pagaran un ban de 60 sous cada vegada.

62. Fol. 196.

63. Íd. –Segueix la sentència condemnatòria proferida pel sotsveguer de Montblanc, en l'atemptat que feren els de Sant Martí de prendre, amb mà armada, les atzembles del monestir i de Rocafort, i d'enderrocar la peixera de Nalec.

64. Fol. 29v.

65. Fol. 196v.

66. Íd.

67. Fols. 196v-197. –L'original és de l'11 de maig de 1377.

61. «Llibre en lo qual conté differents actes concernents per la Aygua del riu Corp, a favor del monastir» (1418)⁶⁸.
62. El senyor de Maldà, Ferran d'Albert, concedeix que els homes del Vilet, tant amb bestiar menuts com grossos, puguin abeurar al riu Corb (31 juliol 1530)⁶⁹.
63. Sentència arbitral sobre la peixera de Nalec, en la qual fou condemnat el senyor de Bellpuig (11 agost 1550)⁷⁰.
64. Concòrdia relativa als homes de Maldà, sobres les aigües del Corb: regaran els diumenges i els dijous, des del migdia fins a sol post, passarà l'aigua pels termes del Vilet i de Sant Martí, sense que ningú gosi inquietar-la i poden tenir peixera (19 juny 1581)⁷¹.
65. Establiment fet per l'abadessa d'una casa, hort, molí fariner i una peça de terra, situat tot en el terme de Vallbona, a cens d'una gallina pagadora per Nadal i tres quarteres i quatre quartans i mig de blat, pagadors per la Mare de Déu d'Agost (18 desembre 1661)⁷².
66. Acabarem amb el següent feix de documents: «Apuntaments, lletras, artigles, procura y demás fahent per la aygua del riu Corp. – Dos mappas del riu Corp». – Decret del Sr. Intendent, aprovant la possessió de las ayguas del riu Corb. – Lo qual decret se troba insertat en lo acte de presentació de ell feta a D. Gaspar de Tàpies, batlle de ayguas del partit de Lleyda, a instància del Procurador del... Duch de Cessa, lo qual fou rebut en poder del Dr. Rafael Soler, notari de la vila de Bellpuig, a 17 de mars de 1745. – Lo dit acte a 11 novembre 1748 se ha entregat al Dr. Cercos dit acte pera remetre-lo a Barcelona, per lo fet del mandato dels molins de Rocafort y del Vilet»⁷³.

68. Fol. 197v.

69. Fol. 149v.

70. Fol. 197. –Fou llegida el 8 d'octubre de 1546 i aprovada l'11 del mateix mes.

71. Fol. 197v.

72. Fol. 79v. –Ara és conegut pel Molinot i està, aproximadament, a cinc-cents metres a l'oest del monestir.

73. Fol. 199v.

Arxiu del Monestir de Santa Maria de Vallbona de les Monges.

Còpia facilitada pel Servei del Patrimoni Bibliogràfic i Documental de l'Institut d'Estudis Ilerdencs.

DETALL DEL MAPA DEL RIU CORB

Àmbit geogràfic: Urgell, Vall del Corb, Ciutadilla, Nalec, St. Martí de Riucorb

Arxiu: Arxiu del Monestir de Vallbona de les Monges

Data: v. 1580

Dimensions: 255 x 68 cm

Tècnica: Manuscrit a color

Arxiu del Monestir de Santa Maria de Vallbona de les Monges.

Còpia facilitada pel Servei del Patrimoni Bibliogràfic i Documental de l'Institut d'Estudis Ilerdencs.